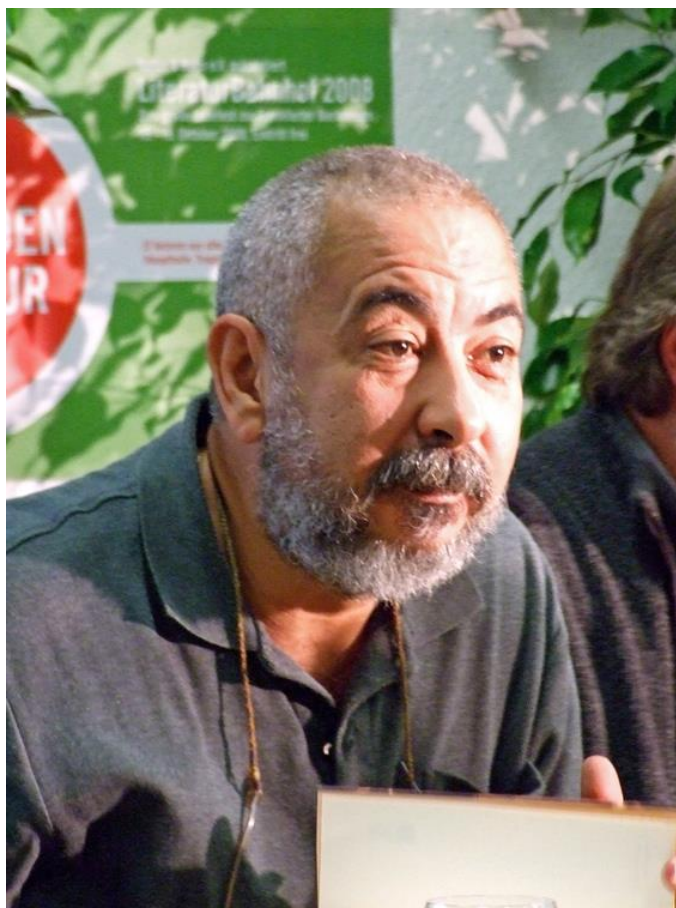

Leonardo Padura: En mycket tacksam kommentar

Introduktion

Leonardo Paduras historiska roman "Mannen som älskade hundar" baseras på historiska fakta som författaren använde nära två decennier för att samla in och studera.¹ Men boken är trots det *inte* ett historiskt arbete. Den är inte heller en samling biografier över bokens huvudpersoner. Det är en *roman* där även fiktionen spelar en stor roll – vilket också Padura själv betonar. Exempelvis är bokens tredje huvudperson, författaren-journalisten Iván, en fiktiv person och inte ett alias för Padura själv, som vissa recensenter verkar tro (sedan kan Iván givetvis ha vissa drag gemensamma med Padura, vilket f ö är ett vanligt "trick" bland författare, men det är en annan sak). De möten mellan Iván och Trotskij-mördaren Ramón Mercader som beskrivs i boken är också helt uppbyggda (Padura träffade aldrig Mercader).

Detta är viktigt att ha klart för sig. I följande utdrag ur bokens efterord förklarar Padura hur han arbetat och den roll som den historiska verkligheten och hans egen fantasi och skaparkraft spelat i skrivandet av romanen.

Se f ö historikern Bertrand M. Patenaudes artikel [Mordet på Trotskij i ny litteratur](#), som diskuterar och exemplifierar vad som är historiska fakta och vad som är påhittat i romanen.

Martin F 31/12 2014

---

¹ Bland de böcker som Padura själv (detta framgår av "Mannen...") med stor behållning studerade för att tränga in i Trotskij's öde, är Deutschers Trotskij-trilogi, särskilt den sista, [Den förvisade profeten](#). De övriga är [Den väpnade profeten](#) och [Den avväpnade profeten](#) – Red

Utdrag ur Paduras efterord till boken *Mannen som älskade hundar*

Romanen påbörjades någon gång under oktober månad 1989 då Berlinmuren, utan att någon hade det riktigt klart för sig, var på väg att falla för gott, vilket den gjorde bara några veckor senare.

Jag hade då just fyllt trettiofyra år och skulle göra min första resa till Mexiko. Jag visste att Coyoacán låg väl utanför stadscentrum och jag hade lyckats få min kubansk-mexikanske vän Ramón Arencibia, ägare av stans gräsligaste bil, att ta mig till huset där Leo Trotskij hade levt och dött. Själv om jag (likt alla andra i min generation) visste föga om denne bolsjevikiske ledarens liv och idéer och således var långt ifrån någon trotskist, gav huset mig, när jag vandrade runt på stället – som flera år tidigare hade byggts om till ett museum och till ett verkligt segermonument över oron, rädslan och hatet, från tiden då Trotskij levde – fröna som, efter ett långdraget gryende inom mig, växte till idén att skriva denna roman.

När jag femton år senare – i det tjugoförsta århundradet när Sovjetunionen [SSSR] var dött och begravet – ville använda berättelsen om Trotskijs mördare, var det till eftertanke över hur det tjugonde seklets stora utopi vari så många hade satt sitt hopp och ur vilket så många av oss hade förlorat sina drömmar, levnadsår, blod och livet, hade korruperats. Det är därför som jag så noga som möjligt (kom ihåg att vi talar om en roman trots den myckna historiska närvaron på varje blad) följde Trotskijs livs skeden och kronologi under de år som följde efter att han deporterats, då han ständigt trakasserades och till slut dödades. Jag har också försökt ta tillvara vad som med säkerhet är känt – vilket i realiteten är mycket litet – om Ramón Mercaders liv eller de flera han hade, vilket i stora delar är byggd på antaganden av det som är belagt och utifrån vad som historiskt och sammanhangsmässigt varit möjligt. Ansatsen hamnar någonstans mellan vad som kan beläggas och ren fiktion och är för Mercader, liksom den är för många andra verkliga figurer som uppträder, i denna berättande roman – jag upprepar roman – och som sådan är gjord utifrån de krav och friheter fiktionen ställer och ger.

Mellan uppslaget att skriva romanen och att faktisk göra det tog år av tankearbete, läsande, efterforskningar, diskussioner men framför allt att med förundran och fasa tränga in i åtminstone en del av sanningen om en avskräckande historia från det tjugonde seklet och av levnadsteckningarna om dessa dunkla men reella personer som uppträder i boken. I denna utdragna process var samarbetet med, kunskapen, erfarenheten hos personer och den tidigare forskningen som många människor gjort, mycket viktig för mig. I en del fall delade de sin erfarenhet och även sitt tvivel om en historia som så ofta begravts eller tvistas om av ledarna som under sjuttio år ägde makten och följaktligen skrev historia.

Jag hade naturligtvis behov av hjälp mellan själva skrivandet av boken och dess publicering. Vänner hjälpte mig med att ta fram information och framför allt att läsa de många versioner som till slut resulterade i romanen och med att diskutera bokens litterära innehåll och lösningar. Det var ett utbyte som så sakteliga gav mig möjlighet att ändra allt från kommatering till hur berättelsen framskred visavi de historiska och filosofiska åskådningar som jag befattar mig med på mer än sjuhundra sidor² av boken. ...

[I resten av efterordet tackar Padura de som på olika sätt bistått under arbetet med romanen]

Översättning (från engelska versionen, *The Man Who Loved Dogs*): Per-Erik Wentus.
Reviderad utifrån spanskspråkiga originalet av Martin F.

Lästips – recensioner av ”Mannen som älskade hundar”

[Bertrand M. Patenaude: Mordet på Trotskij i ny litteratur](#)

[Alan Woods: Leonardo Padura: Mannen som älskade hundar](#)

[Mordet på Trotskij som historisk roman](#) (två recensioner publicerade i tidskriften *Röda Rummet*)

² Sidantalet gäller spanska utgåvan. Den engelska upplagan omfattar 575 sidor.